

METODOLOGIA PENTRU OBTINEREA GRADELOR PROFESIONALE ÎN PREOȚIE DE CĂTRE PERSONALUL CLERICAL

Revizuită în cadrul lucrărilor Comisiei speciale de la Patriarhia Română - 1 aprilie 2008 și aprobată de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în ședința Sa din 9-10 iulie 2008 prin Hotărârea de pe Temei nr. 1199/2008

Debutant - studii medii*

1. Personalul clerical își începe activitatea prin titularizarea pe post, care devine efectivă la data hirotoniei.
2. Pentru candidații care doresc numirea într-un post clerical, titularizarea pe posturile scoase la concurs de centrul eparhial este obligatorie și se face în baza examenului de capacitate preoțească prevăzut de *Regulamentul de numiri și transferări*. În acest scop, eparhiile sunt îndatorate să publice posturile vacante în vederea organizării examenului de **titularizare** (capacitate preoțească).
3. Numirea pe post ca titular în vederea hirotoniei se face în limita posturilor publicate și în ordinea mediilor generale de titularizare.
4. Înscrierea pentru titularizare se face la centrul eparhial prin depunerea unui dosar care va cuprinde:
 - copie după diploma de absolvire a seminarului sau copie după diploma de bacalaureat și copie după certificatul de atestare a competențelor profesionale;
 - Curriculum Vitae;
 - dovadă de la centrul eparhial că nu are impedimente canonice la hirotonie.
5. Examenul de capacitate preoțească se ține în două sesiuni (septembrie și martie) și **este valabil timp de un an de zile**.
6. Media generală de titularizare rezultă din: media de absolvire a seminarului **sau** media de bacalaureat, media de atestare a competențelor profesionale și media examenului de capacitate preoțească, împărțite la **trei****.
7. Candidații care nu au promovat examenul de capacitate preoțească se pot prezenta la un nou examen în sesiunea următoare, în aceleași condiții amintite mai sus. Media de promovare a examenului de capacitate este minimum 7 (șapte).
8. În răstimpul dintre sesiunile examenului de capacitate preoțească numirea în posturile vacante (titularizarea) se face, la cerere, în ordinea mediilor, dintre candidații reușiți în anul în care este valabil examenul de capacitate.

* Prezenta Metodologie pentru categoria "studii medii" se aplică în mod excepțional doar în situația în care centrul eparhial are nevoie de personal clerical cu studii medii, conform cu prevederile **art.124 alin (3)** din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române.

** În cazul în care vor exista candidați care au absolvit seminarul înainte de 1989, media se împarte la doi, întrucât nu există atestat.

9. Comisia examenului de capacitate se propune aprobării chiriarhului de către Sectorul **Învățământ și activități cu tineretul**. Ea este alcătuită din profesori de la facultățile de teologie sau de la seminariile teologice, sub președinția chiriarhului.
10. Programa pentru examenul de capacitate va fi axată pe probleme actuale: **pastoral-liturgice, cultural-misionare, social-filantropice, educative** și alte probleme specifice eparhiilor. Examenul va consta dintr-o probă scrisă și una orală.
11. Condițiile menționate amendează și întregesc Regulamentul de numire și transferare a clerului.
12. **Centrul eparhial eliberează, la cerere, Certificat de titularizare (capacitate preoțească), în care se înscrie rezultatul obținut.**

DEFINITIV – studii medii

1. **Pentru personalul clerical, definitivarea pe post este obligatorie** și se obține prin cursuri și examene speciale de definitivare la minimum 2 ani și cel mult 5 ani de la titularizarea pe post, prin hirotonie.
2. Înscrierea preoților la cursurile de definitivare se face la centrul eparhial, **cu cel puțin 30 de zile înainte de începerea cursurilor**, prin depunerea unui dosar care va cuprinde:
 - copie după diploma de absolvire a seminarului sau copie după diploma de bacalaureat, copie după certificatul de atestare a competențelor profesionale și adeverința de capacitate preoțească;
 - adeverința care să ateste cel puțin 2 ani de vechime în preoție;
 - memoriu de activitate avizat de protopop;
 - raportul protopopului în legătură cu inspecțiile anuale;
 - **Media notărilor administrative pe ultimii 2 ani, stabilită potrivit Regulamentului de numiri și transferări, având calificativul cel puțin “Bine”.**
3. Lista cu numele candidaților care au primit aprobarea chiriarhului pentru înscrierea la cursurile de definitivare se comunică centrului teritorial de cursuri, **cu 15 zile înainte de începerea cursurilor**.
4. Cursurile pentru definitivare, cu o durată de 2 săptămâni și frecvență obligatorie, se organizează la cele 6 centre teritoriale în perioada iulie – septembrie, pe baza tematicii aprobate de **Sinodul mitropolitan**, desfășurându-se în cel mai adecvat spațiu de studiu (mănăstire) de pe raza centrului teritorial.
5. Cursurile se finalizează cu examenul de definitivat constând în două probe scrise (o probă de cunoștințe teologice inter-disciplinare și o probă de cunoștințe pastoral-misionare, pe baza tematicii aprobate de **Sinodul mitropolitan** și a bibliografiei recomandate) și o probă orală din predică sau cateheză, liturgică și administrație parohială.
6. Media de promovare a examenului de definitivare este minimum 7 (șapte), cu nicio notare parțială sub 6 (șase), **calculându-se ca medie aritmetică a celor trei probe**.
7. Candidații care nu au promovat examenul de definitivare se pot prezenta la un nou examen în anul următor, în aceleași condiții amintite mai sus.
8. Centrul eparhial, pe baza **catalogelor** comunicate de centrele teritoriale de cursuri, **înscrie în fișa personală a fiecărui preot rezultatul obținut și eliberează, la cerere, Certificat de acordare a definitivării**.

GRADUL II – studii medii

1. Gradul II se obține, la cerere, **după** cel puțin 4 ani de la examenul de definitivare.
2. Înscrierea preoților la cursurile pentru gradul II se face la centrul eparhial, **cu cel puțin 30 de zile înainte de începerea cursurilor**, prin depunerea unui dosar care va cuprinde:
 - copie **după diploma de absolvire a seminarului sau copie după diploma de bacalaureat, copie după certificatul de atestare a competențelor profesionale, adeverință de capacitate preotească și copie după certificatul de acordare a definitivării;**
 - adeverința care să ateste cel puțin 6 ani de vechime în preoție;
 - memoriu de activitate avizat de protopop, **având calificativul cel puțin “Bine”;**
 - dovadă cu notările administrative de la centrul eparhial pe ultimii 4 ani;
 - dovadă privind elaborarea **sau** susținerea unei conferințe preotești **ori a unei teme în cadrul Cercului pastoral**, în ultimii 4 ani;
 - atestarea privind organizarea unei **vizite arhieresti** în parohie, **precum și a realizărilor semnificative pe plan pastoral-liturgic, cultural-misionar, social-filantropic și administrativ-gospodăresc**, în ultimii 4 ani.
3. Pentru înscriere, precum și pentru organizarea cursurilor și a examenelor pentru gradul II sunt valabile aceleași criterii menționate la definitivare.
Cursurile se finalizează cu examen constând în două probe scrise:
 - o probă de cunoștințe teologice inter-disciplinare și
 - o probă de cunoștințe pastoral-misionare, pe baza tematicii aprobate de **Sinodul mitropolitan** și a bibliografiei recomandate;Media de promovare a examenului pentru gradul II este minimum 7 (șapte) și nicio notare parțială sub 6 (șase).
4. Candidații care nu au promovat examenul de gradul II se pot prezenta la un nou examen în anul următor, în aceleași condiții amintite mai sus.
5. Centrul eparhial, pe baza **catalogelor** comunicate de centrele teritoriale de cursuri, **înscrie în fișa personală a fiecărui preot rezultatul obținut și eliberează, la cerere, Certificat de acordare a gradului II.**

GRADUL I – studii medii

1. Gradul I se obține, la cerere, **după cel puțin 4 ani** de la promovarea examenului pentru gradul II.
2. Centrele de perfecționare pentru obținerea gradului I sunt cele **aprobate de Sfântul Sinod**, la Facultățile de Teologie Ortodoxă din: București, Iași, Sibiu, Craiova, Timișoara și Cluj-Napoca.
3. Dosarul de înscriere pentru obținerea gradului I se întocmește în aceleași condiții ca la gradul II, și va cuprinde în plus:
 - adeverință care să ateste cel puțin 10 ani de vechime în preoție;
 - dovadă privind elaborarea **sau** susținerea unei conferințe preotești **ori a unei teme în cadrul cercului pastoral**, în ultimii 4 ani;
 - **dovadă privind publicarea unor materiale de interes bisericesc (studii, articole, predici, cateheze etc.).**
4. Perioada de depunere și aprobare a dosarelor de înscriere la gradul I este cea prevăzută pentru definitivare și gradul II.

5. Pentru examenul de gradul I, centrele de perfecționare în colaborare cu centrele eparhiale alcătuiesc programa însoțită de bibliografia orientativă care va cuprinde teme de interes pentru preoțime cu conținut: teologic, pastoral-liturgic, cultural-misionar, social-filantropic și administrativ-gospodăresc, de drept bisericesc, administrație parohială și legislație.
6. Programa însoțită de bibliografia orientativă se aprobă de **sinoadele mitropolitane** și se comunică la Cancelaria Sfântului Sinod și la centrele eparhiale sufragane care au îndatorirea să le publice și pe baza căreia se vor solicita subiecte pentru lucrările de grad.
7. Subiectul pentru lucrarea de grad se alege de către candidat dintre cele publicate cu acordul profesorului coordonator și cu aprobarea chiriarhului locului, cu cel mult un an înainte de împlinirea termenului de înscriere la grad.
8. După primirea dosarelor de înscriere, centrul eparhial stabilește o dată comună pentru susținerea colocviului în vederea admiterii la grad.
9. Colocviul de admitere se susține pe baza programei orientative aprobate, în fața unei comisii prezidată de chiriarhul locului sau a delegatului său, alcătuită din cadre didactice universitare (profesor sau conferențiar) și 1 – 2 consilieri administrativi de la centrul eparhial, cu gradul I sau doctori în teologie. Rezultatul colocviului de admitere se consemnează prin calificativele “Admis” sau “Respins”.
10. **Pentru gradul I, se efectuează o inspecție specială** la parohia în care activează candidatul, în primul trimestru al anului, de către un cadru didactic universitar, aparținând centrului de perfecționare, sau, în lipsa lui, **de un preot profesor din învățământul preuniversitar teologic (seminar teologic), care are gradul I sau este doctor în teologie, sau de un consilier administrativ de la centrul eparhial, cu gradul I sau doctor în teologie, ori de un preot de parohie, cu gradul I sau doctor în teologie**, delegat de chiriarhul locului.
11. **Obiectivele inspecției speciale se stabilesc de către chiriarh în corelare cu prevederile punctului 5, iar rezultatele acesteia și calificativul obținut, cel puțin “bine”, se consemnează într-un proces verbal și se depun la dosarul candidatului.**
12. Lucrarea de grad se depune la Centrul de perfecționare până la 31 august, în vederea recenzării de către **profesorul coordonator** în cel mult 30 de zile și pentru stabilirea datei la care **va avea loc colocviul pentru susținerea lucrării de grad**, în trimestrul IV.
13. Colocviul pentru susținerea lucrării de grad se organizează, pe eparhii, la centrul de perfecționare la care s-a înscris candidatul, în fața unei comisii prezidate de chiriarhul locului sau a delegatului său (profesor sau conferențiar), alcătuită din: profesorul coordonator, un cadru didactic din secția în care se înscrie subiectul lucrării de grad și delegatul centrului eparhial de care aparține candidatul, în condițiile articolului 10.
14. Nota minimă de admitere a lucrării și de promovare a colocviului este 8 (opt).
15. Candidații care nu au promovat colocviul pentru gradul I se pot prezenta la un nou examen în anul următor, în aceleași condiții amintite mai sus.
16. Centrul Eparhial, pe baza **catalogelor** comunicate de **centrul de perfecționare, înscrie în fișa personală a fiecărui preot rezultatul obținut și eliberează, la cerere, Certificat de acordare a gradului I.**

DEBUTANT – studii superioare

1. Personalul clerical își începe activitatea prin titularizarea pe post, care devine efectivă la data hirotoniei.
2. Pentru candidații care doresc numirea într-un post clerical, titularizarea pe posturile scoase la concurs de centrul eparhial este obligatorie și se face în baza examenului de capacitate

preoțescă prevăzut de *Regulamentul de numiri și transferări*. În acest scop, eparhiile sunt îndatorate să publice posturile vacante în vederea organizării examenului de **titularizare** (capacitate preoțescă).

3. Numirea pe post ca titular în vederea hirotoniei se face în limita posturilor publicate și în ordinea mediilor obținute de candidați la examenul de capacitate.
4. Înscrierea pentru titularizare se face la centrul eparhial prin depunerea unui dosar care va cuprinde:
 - copii după actele de studii: diploma de licențiat în teologie, master, doctorat și foile matricole;
 - Curriculum Vitae;
 - dovadă de la centrul eparhial că nu are impedimente canonice la hirotonie.
5. Examenul de capacitate preoțescă se ține în două sesiuni (septembrie și martie) **și este valabil timp de un an de zile**.
6. **Media generală de titularizare** rezultă din media examenului de licență, media celor patru ani de studii și media examenului de capacitate preoțescă, împărțite la trei.
7. Candidații care nu au promovat examenul de capacitate preoțescă se pot prezenta la un nou examen în sesiunea următoare, în aceleași condiții amintite mai sus.
8. În răstimpul dintre sesiunile examenului de capacitate preoțescă, numirea în posturile vacante (titularizarea) se face, la cerere, în ordinea mediilor, dintre candidații reușiți în anul în care este valabil examenul de capacitate.
9. Comisia examenului de capacitate **se propune aprobării chiriarhului de către Sectorul Învățământ și activități cu tineretul**. Ea este alcătuită din profesori de la facultățile de teologie sau de la seminariile teologice, sub președinția chiriarhului.
10. Programa pentru examenul de capacitate va fi axată pe probleme actuale: **pastoral-liturgice, cultural-misionare, social-filantropice, educative** și alte probleme specifice eparhiilor. Examenul va consta dintr-o probă scrisă și una orală.
11. **Centrul eparhial eliberează, la cerere, Certificat de titularizare (capacitate preoțescă), în care se înscrie rezultatul obținut.**
12. Condițiile menționate amendează și întregesc *Regulamentul de numire și transferare a clerului*.

DEFINITIV – studii superioare

1. **Pentru personalul clerical, definitivarea pe post este obligatorie** și se obține prin cursuri și examene speciale de definitivare la minimum 2 ani și cel mult 5 ani de la titularizarea pe post, prin hirotonie.
2. Înscrierea preoților la cursurile de definitivare se face la centrul eparhial, **cu cel puțin 30 de zile înainte de începerea cursurilor**, prin depunerea unui dosar care va cuprinde:
 - copie după actele de studii: diploma de licență în teologie, master, doctorat și foile matricole;
 - adeverința care să ateste cel puțin 2 ani de vechime în preoție;
 - memoriu de activitate avizat de protopop;
 - **Raportul protopopului în legătură cu inspecțiile anuale;**
 - **Media notărilor administrative pe ultimii 2 ani, stabilită potrivit Regulamentului de numiri și transferări, având calificativul cel puțin “Bine”.**

3. Lista cu numele candidaților care au primit aprobarea chiriarhului pentru înscrierea la cursurile de definitivare se comunică centrului teritorial de cursuri, **cu 15 zile înainte de începerea cursurilor**.
4. Cursurile pentru definitivare cu o durată de 2 săptămâni și frecvență obligatorie, se organizează la cele 6 centre teritoriale, în perioada iulie – septembrie, pe baza tematicii aprobate de **Sinodul mitropolitan**.
5. Cursurile se finalizează cu examenul de definitivare constând în două probe scrise (o probă de cunoștințe teologice inter-disciplinare și o probă de cunoștințe pastoral-misionare, pe baza tematicii aprobate de **Sinodul mitropolitan** și a bibliografiei recomandate) și o probă orală din predică sau cateheză, liturgică și administrație parohială.
6. Media de promovare a examenului de definitivare este minimum 7 (șapte), cu nicio notare parțială sub 6 (șase), **calculându-se ca medie aritmetică a celor trei probe**.
7. Candidații care nu au promovat examenul de definitivare se pot prezenta la un nou examen în anul următor, în aceleași condiții amintite mai sus.
8. Centrul eparhial, pe baza **catalogelor** comunicate de centrele teritoriale de cursuri, **înscrie în fișa personală a fiecărui preot rezultatul obținut și eliberează, la cerere, Certificat de acordare a definitivării**.
9. Absolvenții de masterat și asistenții universitari, **după promovarea examenului de titularizare (capacitate preotească), primesc Certificat de acordare a definitivării**.

GRADUL II - studii superioare

1. Gradul II se obține, la cerere, **după cel puțin 4 ani** de la promovarea examenului de definitivare.
2. Înscrierea preoților licențiați în teologie la cursurile pentru gradul II se face la centrul eparhial, **cu cel puțin 30 de zile înainte de începerea cursurilor**, prin depunerea unui dosar care va cuprinde:
 - copie după Diploma de licențiat în teologie;
 - adeverință care să ateste cel puțin 6 ani de vechime în preoție;
 - memoriu de activitate avizat de protopop, **având calificativul cel puțin "Bine"**;
 - dovadă privind publicarea unor cărți, studii, articole, predici, cateheze, conferințe, alte materiale de interes bisericesc (cel puțin 5 materiale);
 - dovadă privind elaborarea **sau** susținerea unei conferințe preotești **ori a unei teme în cadrul cercului pastoral**, în ultimii 4 ani;
 - Atestarea privind organizarea unei vizite **arhieresti** în parohie, **precum și a realizărilor semnificative pe plan pastoral-liturgic, cultural-misionar, social-filantropic și administrativ-gospodăresc**, în ultimii 4 ani.
3. Absolvenții cursurilor de doctorat **și cei cu diplomă de masterat în teologie** sunt încadrați la gradul II, la cerere, pe baza unui dosar cuprinzând:
 - copie după actul de absolvire a cursurilor de doctorat sau **după diploma de masterat**;
 - adeverință care să ateste cel puțin 6 ani de vechime **în preoție (la parohie sau în învățământul teologic)**;
 - memoriu de activitate avizat de **protopop sau de conducătorul instituției de învățământ teologic**;

- dovadă privind publicarea unor studii, articole, predici, cateheze, conferințe, alte materiale de interes bisericesc (cel puțin 5 materiale);
 - adeverință privind titularizarea prin examen de capacitate preoțească **sau numire pe post, iar în cazul cadrelor didactice din învățământul teologic, adeverință de titularizare sau numire pe post.**
4. Pentru înscriere, precum și pentru organizarea cursurilor și a examenelor pentru gradul II sunt valabile aceleași criterii menționate la definitivare.
Cursurile se finalizează cu examen constând în două probe scrise:
- o probă de cunoștințe teologice inter-disciplinare și
 - o probă de cunoștințe pastoral-misionare, pe baza tematicii aprobate de **Sinodul mitropolitan** și a bibliografiei recomandate;
- Media de promovare a examenului pentru gradul II este minimum 7 (șapte) și nicio notare parțială sub 6 (șase).
5. Candidații care nu au promovat examenul de gradul II se pot prezenta la un nou examen în anul următor, în aceleași condiții amintite mai sus.
6. Centrul eparhial, pe baza **catalogelor** comunicate de centrele teritoriale de cursuri, **înscrie în fișa personală a fiecărui preot rezultatul obținut și eliberează, la cerere, Certificat de acordare a gradului II.**

GRADUL I – studii superioare

1. Gradul I se obține, la cerere, **după cel puțin 4 ani** de la promovarea examenului pentru gradul II.
2. Centrele de perfecționare pentru obținerea gradului I sunt cele **aprobatе de Sfântul Sinod**, la Facultățile de Teologie Ortodoxă din: București, Iași, Sibiu, Craiova, Timișoara și Cluj-Napoca.
3. Dosarul de înscriere a licențiaților în teologie pentru obținerea gradului I se întocmește în aceleași condiții ca la gradul II și va cuprinde în plus:
 - adeverința care să ateste cel puțin 10 ani de vechime în preoție;
 - dovadă privind publicarea unor cărți, studii, articole, predici, cateheze, conferințe, alte materiale de interes bisericesc (cel puțin 10 materiale);
 - participări la emisiuni radio și TV, cu binecuvântarea chiriarhului.
4. **Absolvenții cursurilor de doctorat cu examen de admisibilitate sunt încadrați la gradul I, la cerere, pe baza unui dosar cuprinzând:**
 - **adeverință din care să reiasă promovarea examenului de admisibilitate;**
 - **adeverință care să ateste cel puțin 6 ani de vechime în preoție;**
 - **adeverință privind titularizarea prin examen de capacitate preoțească sau numire pe post;**
 - **memoriu de activitate cuprinzând lucrările publicate, avizat de protopop.**
5. Doctorii în teologie sunt încadrați la gradul I, la cerere, pe baza unui dosar cuprinzând:
 - **copie după diploma de doctor în teologie;**
 - **adeverință privind titularizarea prin examen de capacitate preoțească sau numire pe post;**
 - **memoriu de activitate cuprinzând lucrările publicate, avizat de protopop sau de conducătorul instituției de învățământ teologic.**

6. Perioada de depunere și aprobare a dosarelor de înscriere la gradul I este cea prevăzută pentru definitivare și gradul II.
7. Pentru examenul de gradul I, centrele de perfecționare în colaborare cu centrele eparhiale alcătuiesc programa însoțită de bibliografia orientativă care va cuprinde teme de interes pentru preoțime cu conținut teologic: pastoral-liturgic, cultural-misionar, social-filantropic și administrativ-gospodăresc, de drept bisericesc, administrație parohială și legislație.
8. Programa însoțită de bibliografia orientativă se aprobă de **sinoadele mitropolitane** și se comunică la Cancelaria Sfântului Sinod și la centrele eparhiale sufragane care au îndatorirea să le publice și pe baza căreia se vor solicita subiecte pentru lucrările de grad.
9. Subiectul pentru lucrarea de grad se alege de către candidat dintre cele publicate cu acordul profesorului coordonator și cu aprobarea chiriarhului locului, cu cel mult un an înainte de împlinirea termenului de înscriere la grad.
10. După primirea dosarelor de înscriere, centrul eparhial stabilește o dată comună pentru susținerea colocviului în vederea admiterii la grad.
11. Colocviul de admitere se susține pe baza programei orientative aprobate, în fața unei comisii prezidată de chiriarhul locului sau a delegatului său, alcătuită din cadre didactice universitare (profesor sau conferențiar) și 1 – 2 consilieri administrativi de la centrul eparhial, cu gradul I sau doctori în teologie. Rezultatul colocviului de admitere se consemnează prin calificativele “Admis” sau “Respins”.
12. **Pentru gradul I, se efectuează o inspecție specială** la parohia în care activează candidatul, în primul trimestru al anului, de către un cadru didactic universitar, aparținând centrului de perfecționare, sau, în lipsa lui, **de un preot profesor din învățământul preuniversitar teologic (seminar teologic), care are gradul I sau este doctor în teologie, sau de un consilier administrativ de la centrul eparhial, cu gradul I sau doctor în teologie, ori de un preot de parohie, cu gradul I sau doctor în teologie**, delegat de chiriarhul locului.
13. **Obiectivele inspecției speciale se stabilesc de către chiriarh în corelare cu prevederile punctului 5, iar rezultatele acesteia și calificativul obținut, cel puțin “bine”, se consemnează într-un proces verbal și se depun la dosarul candidatului.**
14. Lucrarea de grad se depune la centrul de perfecționare până la 31 august, în vederea recenzării de către **profesorul** coordonator în cel mult 30 de zile și pentru stabilirea datei la care **va avea loc** colocviul pentru susținerea lucrării de grad, în trimestrul IV.
15. Colocviul pentru susținerea lucrării de grad se organizează, pe eparhii, la centrul de perfecționare la care s-a înscris candidatul, în fața unei comisii prezidate de chiriarhul locului sau a delegatului său (profesor sau conferențiar), alcătuită din: profesorul coordonator, un cadru didactic din secția în care se înscrie subiectul lucrării de grad și delegatul centrului eparhial de care aparține candidatul, în condițiile articolului 10.
16. Nota minimă de admitere a lucrării și de promovare a colocviului este 8 (opt).
17. Candidații care nu au promovat colocviul pentru gradul I se pot prezenta la un nou examen în anul următor, în aceleași condiții amintite mai sus.
18. Centrul eparhial, pe baza **catalogelor** comunicate de **centrul de perfecționare, înscrie în fișa personală a fiecărui preot rezultatul obținut și eliberează, la cerere, Certificat de acordare a gradului I.**

PRECIZĂRI ADIȚIONALE

(comune pentru personalul clerical cu studii medii și studii superioare)

- a. Personalului didactic licențiat la specializarea **Teologie Pastorală din cadrul Facultăților de Teologie Ortodoxă**, care predă discipline de specialitate teologică în învățământul preuniversitar teologic sau care predă disciplina *Religie* în învățământul de stat, i se echivalează, pe bază de acte justificative, gradele didactice obținute în învățământul de stat cu gradele profesionale pentru personalul clerical, cu obligația susținerii examenului de titularizare (capacitate preoțească), înainte de hirotonie.
- b. Cu binecuvântarea chiriarhului, personalul clerical monahal poate obține grade profesionale în aceleași condiții prevăzute pentru clerul de mir.
- c. În vederea hirotoniei, personalul monahal este îndatorat să promoveze examenul de titularizare (capacitate preoțească). În vederea înscrierii, personalul monahal va prezenta dosar de acte cuprinzând și recomandarea starețului, precum și aprobarea chiriarhului.
- d. Nu se acordă dispense pentru reducerea vechimii în preoție și a stagiilor dintre grade pentru personalul clerical.
- e. Preoții care depășesc limita maximă de 5 ani de la titularizare vor fi menținuți pe post, dar vor fi penalizați prin încadrarea la salarizare ca debutanți, până când vor susține examenul de definitivare.
- f. Preoților aflați sub sancțiune administrativă sau disciplinar-bisericească nu li se aprobă înscrierea la definitivare, gradul II și gradul I, până la ridicarea sancțiunii.
- g. Preoții care au obținut definitivarea și gradul II cu media 10 sau au o activitate misionară cu totul deosebită (construcții de biserici, activitate filantropică, culturală), se pot prezenta, după caz, la examenele pentru gradul următor, cu un an mai devreme față de perioada prevăzută.
- h. Certificatele de acordare a gradelor profesionale se aprobă de Sfântul Sinod pe formulare tipizate.
- i. Centrele de perfecționare la care sunt arondate mai multe eparhii pot organiza, anual, serii suplimentare de cursuri, potrivit cu cerințele locale.
- j. Arondarea eparhiilor la Centrele de perfecționare pentru gradele profesionale, aprobate de Sfântul Sinod, este următoarea:
 - **Facultatea de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian a Universității din București:** Arhiepiscopia Bucureștilor, Arhiepiscopia Tomisului, Arhiepiscopia Târgoviștei, Episcopia Argeșului și Muscelului, Episcopia Buzăului și Vrancei, Episcopia Dunării de Jos, Episcopia Sloboziei și Călărașilor, Episcopia Alexandriei și Teleormanului, Episcopia Giurguiului și Episcopia Tulcii;
 - **Facultatea de Teologie Ortodoxă Dumitru Stăniloae a Universității din Iași:** Arhiepiscopia Iașilor, Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților, Episcopia Romanului și Episcopia Hușilor;
 - **Facultatea de Teologie Ortodoxă Andrei Șaguna a Universității din Sibiu:** Arhiepiscopia Sibiului și Episcopia Covasnei și Harghitei;
 - **Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității din Cluj-Napoca:** Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Arhiepiscopia Alba Iuliei, Episcopia Ortodoxă Română a Oradiei, Episcopia Ortodoxă Română a Maramureșului și Sătmăruului, precum și Episcopia Sălajului;
 - **Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității din Craiova:** Arhiepiscopia Craiovei, Episcopia Râmnicului, Episcopia Severinului și Strehaiei, precum și Episcopia Slatinei;

- **Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității din Timișoara:** Arhiepiscopia Timișoarei, Episcopia Aradului, Ienopolei, Hălmeagului și Hunedoarei, precum și Episcopia Caransebeșului.
- k. Prezenta **Metodologie pentru obținerea gradelor profesionale și Precizările adiționale (comune pentru personalul clerical cu studii medii și studii superioare) intră în vigoare după aprobarea lor de către Sfântul Sinod.**
- l. **Tematicile pentru pregătirea personalului clerical în vederea obținerii gradelor profesionale se aprobă de către sinoadele mitropolitane pe baza Programei-Cadru aprobate de Sfântul Sinod, la care se pot adăuga teme de interes local.**

PROGRAMA-CADRU PENTRU CURSURILE ÎN VEDEREA OBȚINERII GRADELOR PROFESIONALE

I. Probleme actuale în Biserica Ortodoxă Română

1. Ora de religie: scopuri și obiective în educația religioasă în contextul actual
2. Atitudinea Bisericii față de avort, divorț, abandonul de copii, homosexualitate etc.
3. Probleme morale ale tineretului de azi și soluțiile lor din perspectivă creștină
4. Atitudinea Bisericii față de problemele sociale actuale: integrare, globalizare, secularizare, ateism, terorism, trafic de persoane
5. Ortodoxia și ecumenismul contemporan. Evaluarea dialogurilor în contextul Uniunii Europene
6. Coordonatele teologiei ortodoxe românești. Răspunsuri la problemele contemporane
7. Structura actuală organizatoric-administrativă a Bisericii Ortodoxe Române

II. Viață liturgică în Biserica Ortodoxă Română

8. Rol și importanța Sf. Liturghii în viața credincioșilor - cler și credincioși
9. Uniformizarea liturgică – scop al activității misionare a preotului și de păstrare a unității de credință
10. Grija Bisericii pentru păstrarea formelor tradiționale în arhitectură și pictura bisericească

III. Activități misionar-pastorale

11. Probleme, metode și mijloace pastorale în societatea actuală: parohia din mediul urban și rural
12. Importanța predicii și catehezei pentru pastorație
13. Rolul cântării bisericești în activitatea misionară a Bisericii. Combaterea tendințelor de îndepărtare de la spiritul muzicii tradiționale
14. Necesitatea cunoașterii canoanelor și a legiuirilor bisericești pentru viața religioasă
15. Atitudinea Bisericii față de manifestările oculte: vrăjitorie, magie, superstiție
16. Prozelitismul contra-mărturie creștină. Principii, metode și mijloace de prozelitism sectar și combaterea lor
17. Biserica Ortodoxă Română, diaspora românească și fenomenul migrației
18. Provocările lumii contemporane privind darul sacru al vieții: avortul, clonarea, ingineria genetică, eutanasia

IV. Activități filantropice

19. Misiunea social-filantropică a Bisericii în trecut și astăzi